

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

СМАЧНА ЕСЦІ?

Маніторынг школьных «сталовак» выявіў парушэнні нормаў, завышэнне цэн, недаважкі

Міністр адукацыі Ігар Карпенка на калегіі міністэрства агучыў вынікі маніторынгу харчавання ва ўстановах адукацыі, які праводзіўся ў 2018 годзе. Сярод выяўленых недахопаў — парушэнні санітарных нормаў, завышаныя цэны, недаважкі.

Маніторынг закрануў 118 устаноў адукацыі розных відаў. «Выяўлены шэраг парушэнняў: адсутнасць кантролю за арганізацыяй харчавання з боку кіраўнікоў устаноў адукацыі, парушэнні санітарна-гігіенічных нормаў, адсутнасць альбо някаснае вядзенне адпаведнай дакументацыі, завышэнне цэн на прадукцыю, якая пастаўляецца, і гатовыя стравы, недаважкі, недакладанні і іншае», — праінфармаваў міністр.

Ігар Карпенка адзначыў, што парушэнні дапускаліся, нягледзячы на тое, што былі распрацаваны папярэжывае рэкамендацыі па арганізацыі харчавання. Да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнуты 1 633 работнікі, з іх 339 — кіраўнікі, звольненыя 22 чалавекі.

Вывучаецца пытанне адносін бацькоў і навучэнцаў да арганізацыі школьнага харчавання. Вынікі апытання неадназначныя: 57,7 % школьнікаў і 61,2 % бацькоў адзначылі, што якасць іх задавальняе, не задаволеныя — 39 % і 24,2 % адпаведна. «Даследаванне пацвярджае, што на месцах неадпрацоўваюць у арганізацыі харчавання, перш за ўсё кіраўнікі ўстаноў адукацыі», — канстатаваў міністр.

Намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА падкрэсліў, што пытанні арганіза-

цыі харчавання застаюцца на кантролі ўрада. Ён канстатаваў, што эфектыўная сістэма кантролю ў гэтай сферы пакуль што не створана. Таму даручыў Міністэрству адукацыі сумесна з Міністэрствам аховы здароўя

і МАРГ у першым паўгоддзі правесці маніторынг выканання даручэнняў урада па якасці школьнага харчавання і падаць свае прапановы, у тым ліку з ацэнкай работы кадраў.

Паводле БелТА.

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

БАЛЮЧАЕ ПЫТАННЕ ГАРНІР ПАД СОУСАМ ЗАКОНА

У харчаванні школьнікаў працягваюць выяўляцца парушэнні

Пільны кантроль за школьным харчаваннем вядзецца КДК Гродзенскай вобласці з 2017 года, калі кіраўнік дзяржавы звярнуў на гэтую праблему асабістую ўвагу і даручыў прыняць неадкладныя меры па ліквідацыі недахопаў. За гэты час выяўлена мноства парушэнняў, некаторыя сталі прычынай для ўзбуджэння крымінальных спраў. Нядаўні маніторынг школьных «сталовак» зноў паказаў — ва ўсіх правяраных установах былі парушэнні.

ВЫНОСІЛІ СЫР, МЯСА, КАЎБАСЫ...

Як паведаміла **начальнік упраўлення КДК Гродзенскай вобласці Наталля ЖУР**, найбольш тыповыя недахопы датычацца санітарных нормаў і правілаў. Не забяспечваецца чысціня харчовых блокаў, посуду, кухоннага інвентару, асабістая гігіена персаналу. Не выконваюцца натуральныя нормы харчавання. Працягваецца практыка закупкі тавараў праз пасрэдніцкія структуры, ёсць факты выкарыстання звыш нарматыву гандлёвых надбавак. У выніку кантрольных мерапрыемстваў больш за 100 чалавек летась прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці. І гэта пры тым, што ў кожным райвыканкаме створаны камісіі па кантролі за арганізацыяй харчавання школьнікаў, зазначыла Наталля Жур.

Чарговая праверка была праведзена напярэдадні новага года, у снежні. Кантралёры пабывалі ў трох сярэдніх школах вобласці — і ўсюды знайшлі парушэнні. Напрыклад, у сярэдняй школе ў Вялікай Бераставіцы была недаважка порцыя гуляшу на 32 %, хлеба — на 33 %. Пры гэтым лішкі свініны пры прыгатаванні стравы склалі 1,6 кілаграма.

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

У сталовай Гродзенскага абласнога кадэцкага вучылішча знойдзены лішкі прадуктаў, якія былі нарыхтаваны на вынас — яблыкі, сок, марынаваныя агуркі, сыр, катлеты, мандарыны.

А вось суп, наадварот, на 4 кілаграмы меў лішнюю вагу. Гэта адбылося з-за павелічэння закладкі вады. Такая ж тэхналогія выяўлена ў прыгатаванні плову. Страва амаль на 5 кілаграмаў перавышала норму з-за вады.

У сталовай СШ № 3 Гродна кантралёры пераважылі 115 порцыяў варанай каўбасы, якая была прыгатавана на сняданак. Пры гэтым не далічыліся 1,3 кілаграма прадукта. Яшчэ 2,2 кіла каўбасы прызначаліся на вынас. У гэтай жа ўстанове знайшліся лішкі вады ў фаршы пры прыгатаванні тэфтэляў.

Крадзеж прадуктаў харчавання выяўлены праваахоўнымі органамі ў сярэдняй школе № 40 абласнога цэнтра. Са сталовай было вынесена прадуктаў на суму больш за 200 рублёў (8 кілаграмаў свініны, 5 кілаграмаў кураціны, па 6 кіло масла і сыру).

За парушэнні ў арганізацыі харчавання работнікі прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці, з некаторымі скасаваны працоўныя адносіны. Пакараны і дырэктары школ, якія не забяспечылі пэўны кантроль за харчаваннем школьнікаў.

(Працяг на 4, 13-й стар. «МС».)

ЦІ БАРАЦЬБА АДУКАЦЫІ?

Усё вырашаецца ў кожным канкрэтным выпадку. Але калі ў дзясятым класе налічваецца менш як пяць вучняў, то, хутчэй за ўсё, захоўваць старшую ступень не будуць. Прычым зроблена гэта будзе не ў мэтах эканоміі, а для забеспячэння якасных умоў для атрымання адукацыі. Увогуле, калі на месцах праводзіцца інфармацыйна-тлумачальная работа з бацькамі, іх увагу трэба засяроджваць не на тым, наколькі даражэй дзяржаве абыходзіцца ўтрыманне навучэнца ў невялікай сельскай школе, а на якасці адукацыйнага працэсу. Ці можна яе забяспечыць? Менавіта гэта акалічнасць для нас галоўная.

Трэба разумець, што выніковасць навучання залежыць ад многіх фактараў: і ад прафесійнага ўзроўню педагогаў (а ў малакамплектных школах нярэдка адзін настаўнік вымушаны выкладаць адразу некалькі дысцыплін), і ад матэрыяльна-тэхнічнай базы (наўнасці адпаведнага вучэбнага абсталявання, магчымасці выкарыстоўваць інфармацыйна-камунікацыйныя рэсурсы і гэтак далей), і ад асяроддзя.

Трэба ўважліва ўнікаць у кожную сітуацыю, а не гнацца за ўяўнай эканоміяй.

У апошнія гады ў рамках дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка»

ажыццяўляецца цэнтралізаваная пастаўка вучэбнага абсталявання для кабінетаў фізікі, хіміі і біялогіі. Таксама школы аснашчаюцца мультымедычнымі дошкамі. Давайце будзем шчырымі, наколькі мэтазгодна пастаўляць сучаснае нятаннае абсталяванне ў малакамплектную школу, размешчаную ў населеным пункце, у якога няма перспектывы? Не варта забывацца і пра важнасць сацыялізацыі, стварэння ў класе канкурэнтнага асяроддзя, пра матываванасць на вучобу і поспех саміх дзяцей.

Трэба ўмець кантактаваць з равеснікамі. Наяўнасць дзіцячага калектыву, грамадскай арганізацыі, удзел у грамадскім жыцці школы — усё гэта абавязковыя складнікі паспяховага сацыялізацыі навучэнцаў. Усе школьнікі маюць права вучыцца ў добра абсталяваных кабінетах, набываць навыкі работы ў камандзе — у парах ці групах, займацца ў спартыўнай зале, а не ў прыстасаваным пад урокі фізічнай культуры памяшканні і гэтак далей. Таму, калі мы закрываем малакамплектныя школы, робіцца гэта з улікам інтарэсаў дзяцей.

Калі бацькі выратавалі школу...

Ірына Каржова канстатуе, што практычна кожны год у Міністэрства адукацыі звяртаюцца бацькі вучняў школ, якія мясцовыя ўлады плануецца рэарганізаваць або закрыць.

І гэта лакмусавая паперка няякасна праведзенай на месцах тлумачальнай работы. Хвалююцца і педагогі, няўпэўненыя ў тым, што з 1 верасня яны не застануцца без працы. Хоць пры ліквідацыі ўстаноў адукацыі ў абавязковым парадку павінен выконвацца пункт, у якім прапісваецца абавязак аддзела адукацыі вырашыць пытанне з працаўладкаваннем кадраў.

Канкрэтных лічбавых крытэрыяў, з якой колькасцю навучэнцаў школа можа быць закрыта, няма.

Здараецца, што дзякуючы актыўнасці бацькоў школу ўсё ж такі ўдаецца захаваць ці адкласці рашэнне з яе закрыццём, пакуль не будуць вырашаны прынцыповыя пытанні, напрыклад з тым жа падвозам школьнікаў. Літаральна ў студзені ў Міністэрства адукацыі паступіў сігнал з Круглянскага раёна, дзе мясцовыя органы

ўлады разглядаюць магчымасць закрыцця ВПК «Шапялевіцкі дзіцячы сад — сярэдняя школа». Там ёсць пытанні і з падвозам навучэнцаў, і з працаўладкаваннем кадраў. А ці проста ў сельскай мясцовасці знайсці сабе працу? Пакуль Міністэрства адукацыі не ўзгадніла рашэнне аб яго закрыцці.

— Яшчэ раз падкрэсліваю, што ўсе рашэнні аб закрыцці і рэарганізацыі школ павінны прымацца выключна па ўзгадненні з Міністэрствам адукацыі. Аптымізацыя сеткі навучальных устаноў знаходзіцца на самым высокім кантролі ва ўрадзе. І на першым месцы павінна быць зусім не эканомія, а якасць адукацыі, стварэнне адпаведных умоў для яе атрымання, — звяртае ўвагу Ірына Каржова. — І дзейнічаць трэба выключна ў інтарэсах вучняў. Усё прадумаць, узважыць і растлумачыць. А ў бацькоў не павінна застацца ўражання, што на іх дзедках вырашылі сэканоміць...

Надзея НІКАЛАЕВА.

○ ДАВЕДКА
У 2018/2019 навучальным годзе агульная колькасць школьнікаў упершыню за апошнія дзесяць гадоў перавысіла мільён чалавек. Ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі навукаюцца 1 мільён 10 тысяч 400 вучняў (на 15,9 тысячы больш, чым у папярэднім годзе), у тым ліку 110 тысяч першакласнікаў. Усяго ў краіне дзейнічаюць 3038 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, у тым ліку тры новыя школы, адкрыццё якіх адбылося напярэдадні 1 верасня: у Мінску (на 1020 месцаў), вёсцы Лескаўка Мінскага раёна (на 720 месцаў) і ў Бабруйску (таксама на 1020 месцаў).